

Kanta-Hämeen käräjäoikeus	Tuomio	16/103000
	Annettu kansliassa	Asianumero
	22.01.2016	R 15/1082

Puheenjohtaja Käräjätuomari Riikka Tuomela

Syyttäjä Kihlakunnansyyttäjä, apulaispäällikkö Matti Torkkel

Vastajat Delete Finland Oy (ent. Delete Kunnostuspalvelut Oy)
Timo-Pekka Kauhala
Marko Jouko Juhani Nuottajärvi
Tommi Juhani Ylönen

Kuultava Etelä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue

Asia Työturvallisuusrikos

Vireille 13.10.2015

Syyttäjän rangaistusvaatimus

1. Työturvallisuusrikos
5590/R/0062545/14
Rikoslaki 47 luku 1 § 1
Työturvallisuuslaki 8, 10, 12, 14, 15, 16, 32, 38 §
Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 3, 70 §
Valtioneuvoston päätös asbestityöstä 6, 8, 9, 14, 19, 20 §
Työsuojeluhallituksen päätös hyväksyttävistä asbestipurkutyössä käytettävistä menetelmistä ja laitteista 1, 2 , 25, 31 §

27.10.2014 Hämeenlinna

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi ovat Delete Finland Oy:n (ent. Delete Kunnostuspalvelut Oy:n) palveluksessa toimiessaan tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoneet työturvallisuusmääräyksiä tai aiheuttaneet työturvallisuusmääräysten vastaisen puutteellisuuden tai epäkohdan laiminlyömällä valvoa työturvallisuusmääräysten noudattamista alaisessaan työssä tai jättämällä huolehtimatta taloudellisista, toiminnan järjestämisestä koskevista tai muista työsuojelun edellytyksistä.

Kauhala on yhtiön toimialapäällikkönä ja operatiivisesta liiketoiminnasta vastuullisena henkilönä laiminlyönyt huolehtia siitä,

- että työn johtamiseen ja jatkuvaan valvontaan varataan riittävät resurssit siten, että työn johtaminen, työn opastus ja jatkuva valvonta on mahdollista tehdä
- että asbestityön suorittamisessa käytetään vain hyväksytyjä työmenetelmiä, jotka täyttävät lainsäädännön minimitaso vaatimukset
- että työnjohto suunnittelee muiden kuin hyväksytyjen työmenetelmien käytön asbestipurkutyössä siten, että asbestipölyn leviäminen on estetty ja työntekijöiden puhdistautuminen asbestipölystä on mahdollista tehdä
- että poikkeavan työmenetelmän käyttöön asbestipurkutyössä hankitaan aina työsuojeluviranomaisen lupa
- että asbestipurkutyön valvonnassa ja toteutuksessa käytettävän organisaation kaikkien osien toiminnassa noudatetaan tehtyä asbestipurkutyösuunnitelmaa

- että yrityksen kaikkien asbestipurkua suorittavien työntekijöiden henkilökohtaista asbestialtistumista seurataan samalla lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Ylönen on yhtiön osoitteessa Tyllilänkatu 3 sijainneen työkohteen vastaavana työnjohtajana laiminlyönyt varmistua asbestipurkutyön jatkuvasta valvonnasta työpaikalla. Ylönen on laiminlyönyt

- varmistua siitä, että työ suoritetaan tehdyn suunnitelman mukaisesti osastointimenetelmällä
- varmistua siitä, että työntekijöillä on käytössään työssä edellytettävät henkilösuojaimet ja että niitä käytetään, säilytetään ja puhdistetaan oikein
- antaa työntekijöille tarvittavat tiedot työn turvallisesta suorittamisesta
- varmistua siitä, että työpaikalla tehdään työstä varoittaminen
- varmistaa työn suorittaminen siten, ettei työstä aiheudu vaaraa työpaikalla työskenteleville tai työn vaikutuspiirissä oleville
- osaltaan huolehtia asbestialtistumisen seurannan järjestämisestä työntekijöille kolmen kuukauden välein

Nuottajärvi on yhtiön osoitteessa Tyllilänkatu 3 sijainneen työkohteen työnjohtajana laiminlyönyt

- varmistua siitä, että työ suoritetaan tehdyn suunnitelman mukaisesti osastointimenetelmällä
- varmistua siitä, että työntekijöillä on käytössään työssä edellytettävät henkilösuojaimet ja että niitä käytetään, säilytetään ja puhdistetaan oikein
- antaa työntekijöille tarvittavat tiedot työn turvallisesta suorittamisesta
- varmistua siitä, että työpaikalla tehdään työstä varoittaminen
- varmistaa asbestityön suorittaminen siten, ettei työstä aiheudun vaaraa työpaikalla työskenteleville tai työn vaikutuspiirissä oleville.

Syyttäjän muut vaatimukset

Todistelukustannusten korvaaminen syytekohtassa 1

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi on yhteisvastuullisesti velvoitettava korvaamaan valtiolle todistelukustannukset.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Muu vaatimus syytekohtassa 1

Delete Finland Oy on tuomittava vähintään 10.000 euron suuruiseen yhteisösakkoon, koska sen toiminnassa ei ole noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi. (Selvitys Delete Kunnostustuspalvelut Oy:n taloudellisesta tilasta esitutkintapöytäkirjan liitteenä nro 2.)

Rikoslaki 9 luku 1 §, 2 §, 3 §, 5 §, 6 §

Vastaus

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi ovat vastustaneet syytettä ja vaatineet että syyte hylätään ja että valtio velvoitetaan korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa 14.880 eurolla (arvonlisäverottomana) korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua ratkaisupäivästä lukien.

Toissijaisesti he ovat katsoneet, että heidän menettelyssään on kyse enintään työturvallisuuslain 63 §:n 1 ja 5 kohtien mukaisesta

työturvallisuusrikkomuksesta, jos katsotaan että määräaikaistarkastukset eli mittaukset on laiminlyöty tai että riittäviä ohjeita ei ole annettu.

Yhtiö on vastustanut yhteisöosakon määräämistä.

Tahallisuudesta ja huolimattomuudesta

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi eivät ole tahallaan tai huolimattomuudesta Delete Finland Oy:n edustajina rikkoneet työturvallisuusmääräyksiä tai aiheuttaneet työturvallisuusmääräysten vastaista puutteellisuutta tai epäkohtaa taikka mahdollistaneet työturvallisuusmääräysten vastaisen tilan jatkumista laiminlyömällä valvoa työturvallisuusmääräysten noudattamista alaisessaan työssä tai jättämällä huolehtimatta taloudellisista, toiminnan järjestämistä koskevista tai muista työsuojelun edellytyksistä.

Vastaajat ovat toimineet huolellisesti ja pyrkineet kaikkiin tavoin huolehtimaan siitä, että asbestipurkutyö tehdään lain mukaisesti. Yhtiöllä on ollut asbestityöhön vaadittava valtuutus ja asbestityötä ovat tehneet ainoastaan tähän työhön koulutetut henkilöt. Yhtiö on ennen työn aloittamista toimittanut työsuojeluviranomaiselle vaadittavan työsuunnitelman asbestityöstä. Vastaajat ovat useaan kertaan ohjeistaneet työntekijät toimimaan laaditun suunnitelman mukaisesti. Työntekijät on myös koulutettu suunnitelman mukaiseen toimintatapaan.

Kyse on ollut työntekijöiden toimimisesta annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä että työntekijät ovat omalla piittaamattomuudellaan turvallisuusohjeista sekä omalla huolimattomuudellaan aiheuttaneet työturvallisuuslain vastaisen tilan. Näin ollen kyse on ainoastaan yksittäisen työntekijän huolimattomuudesta, joka ei kuulu työnantajan vastuulle. Työntekijöiden toiminta ei ole ollut työnantajan ennakoitavissa.

Työn valvonnasta

Kyse on ollut pienestä ja helposta työkohteesta ja työtä olivat suorittaneet kokeneet ammattilaiset. Asbestipurkutyön työnjohtajan ei tarvitse olla koko ajan läsnä työkohteessa. Jatkuvaan valvontaan riittää, että työnjohtaja on tavoitettavissa, jotta hän voi huolehtia säädetyistä tehtävistä. Valvontaa ei ole laiminlyöty.

Osastointimenetelmän käytöstä

Työnjohto on useaan kertaa ja kädestä pitäen ohjeistanut työntekijät tekemään työkohteeseen kolmiportaisen osastoinnin. Työnjohdon poistuttua työkohteesta ovat työntekijät tuntemattomasta syystä jättäneet niin tekemättä. Asiassa on joka tapauksessa otettava huomioon se, että yksiosastoinen osastointi ei ole lainvastainen, kun kolmiportainen osastointi ei mahdu työkohteeseen. Edelleen tulee ottaa huomioon, että osastointialueen ulkopuolella ei ole ollut asbestipölyä, joten asbestipölyn leviäminen on lain edellyttämällä muulla tavalla estetty riittävässä määrin. Työkohteessa käytetty osastointimenetelmä ei siten ole ollut lainvastainen eikä asiassa ole tapahtunut rikosta.

Kohteessa ei myöskään ole tehty asbestitukimusta eikä siellä todennäköisesti edes ole asbestia, joten mitään haittaa tai vaaraa ei ole syntynyt.

Altistusmittauksista

Ruotsalaisen ja Mattsonin osalta mittaukset oli tehty säännöllisin väliajoin, viimeisimmät mittaukset 23.5.2014 ja 4.11.2014, joiden väliksi tulee sairaus- ja vuosilomapoissaolot huomioon ottaen noin 3,5 kuukautta.

Lainsäädäntö ei ole edellyttänyt asbestimittausten tekemistä kolmen kuukauden määräajoin vaan "yleensä vähintään kolmen kuukauden välein". Käytännössä työsuojeluviranomainen omalla toiminta-alueellaan ohjeistanut mitä lain edellyttämä "mittaukset säännöllisin väliajoin" tarkoittaa. Työntekijät, jotka ovat työskennelleet nyt kyseessä olevassa työkohteessa, ovat pääosin työskennelleet Tampereen alueella, jossa työsuojeluviranomaisten ohjeistuksen mukaan asbestialtistusmittaukset on vaadittu tehtäväsi 12 kuukauden välein. Vastaaajien alaisessa työssä mittauksia on kuitenkin pyritty tekemään tätä tiheämmin, noin 3 - 4 kuukauden välein. Lomat ja sairauspoissaolot huomioon ottaen mittaukset ovat viivästyneet vain vähän.

Altistusmittaus käytäntö on sittemmin yhtenäistetty siten, että 1.1.2016 voimaan tulleella lainsäädännön perusteella asbestialtistusmittaukset tulee tehdä kerran vuodessa. Lain sanamuotoa "säännöllisin väliajoin" ei ole muutettu, mutta epäyhtenäistä käytäntöä on yhtenäistetty.

Asbestialtistusmittauksia ei ole laiminlyöty hoitaa lain edellyttämällä tavalla.

Asbestityöstä varoittamisesta

Asbestityöstä varoittaminen suoritetaan varoitusteipillä ja varoitusteipistä tehdyllä kolmiolla. Varoituskolmion puuttuminen toisesta työkohteesta ei ole merkityksellinen seikka. Joka tapauksessa kyse on asbestinpurkajan perustyöruutiineihin kuuluvasta asiasta ja työntekijän on tullut huolehtia asiasta.

Hengityssuojaimista

Työntekijöillä on ollut käytössä oikeanlaiset hengityssuojaimet. Kyse on joka tapauksessa asbestinpurkajan perustyöruutiineihin kuuluvasta asiasta ja niiden käyttäminen ja akkujen lataaminen on ollut heidän omalla vastuullaan.

Tuuletuksesta

Työkohteessa on tehty vaadittu neljän tunnin tuuletus. Kyseessä ei siten voi olla minkäläinen laiminlyönti. Kyse on joka tapauksessa asbestinpurkajan perustyöruutiineihin kuuluvasta asiasta.

Kauhala, Ylösen ja Nuottajärven toiminnasta

Kauhala on varmistunut siitä, että

- työnjohtoon on riittävät resurssit,
- suunnitellut työmenetelmät ovat hyväksytyt ja lainmukaiset,
- purkusuunnitelma on asianmukainen,
- työntekijöiden terveydentilaa tarkastetaan lain mukaisesti "säännöllisin väliajoin".

Ylönen on huolehtinut siitä, että asbestityömaan osalta on tehty asianmukaiset ilmoitukset työmaan aloittamisesta aluehallintovirastoon sekä varmistunut siitä, että kohteen työmenetelmät ovat aluehallintoviraston hyväksymät. Ylönen on laatinut suunnitelman, jonka aluehallintoviraston tarkastaja on hyväksynyt.

Ylönen on varmistunut siitä, että

- suunnitellut menetelmät ovat hyväksytyt ja lainmukaiset,

- laadittu purkusuunnitelma on asianmukainen ja se on toimitettu työsuojeluviranomaisille oikeassa ajassa,
- työ tehdään suunnitelman mukaisesti osastointimenetelmällä ohjeistamalla Nuottajärven ja työntekijät noudattamaan suunnitelmaa hyvin tarkkaan ja varmistamalla siitä, että työtä tekevät koulutetut ammattihenkilöt,
- työntekijöiden asbestialtistusta seurataan lain mukaisesti "säännöllisin väliajoin",
- työturvallisuuslain mukaiset velvoitteet täytetään muutoinkin.

Ylönen ei ole jättänyt noudattamatta työturvallisuuslain mukaista huolehtimisvelvoitettaan. Hän on varmistunut siitä, että Nuottajärvi valvoo työkohdetta.

Nuottajärvi ja työntekijät ovat saaneet henkilökohtaisesti paperilla Ylöseltä purkusuunnitelman ja ohjeet noudattaa sitä hyvin tarkasti. Suunnitelma oli käyty työntekijöiden, jotka ovat olleet asbestityön ammatilaisia, kanssa läpi useaan kertaan. Nuottajärvi oli ohjeistanut osastoinnin rakentamisen ja ollut puhelimitse työntekijöiden tavoitettavissa. Nuottajärvi ei ole toiminut huolehtimisvelvoitteen vastaisesti tai laiminlyönyt valvontavelvollisuuttaan.

Yhteisösakosta

Yhteisösakon määräämiselle ei ole edellytyksiä, koska vastaajat ovat noudattaneet vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi. Työturvallisuuteen ja työsuojeluasioihin on suhtauduttu vakavasti. Johto on ollut siinä käsityksessä, että teonkuvauksessa mainituista asioista oli huolehdittu. Yhtiö ei ole saanut minkäänlaista taloudellista hyötyä väitetyistä laiminlyönneistä.

Joka tapauksessa vaadittua 10.000 euron yhteisösakkoa on pidettävä kohtuuttoman korkeana. Vallitsevan oikeuskäytännön perusteella oikeana sakon määränä voidaan pitää korkeintaan 1.000 euroa.

Yhtiön mukaan sen liikevaihto on ollut noin 17.900.000 euroa ja sen tulos on ollut tappiollinen.

Oikeudenkäyntikuluista

Vastaajien yhteisten oikeudenkäyntikulujen määrä on 14.880 euroa. Vaatimus perustuu 48 työtuntiin á 310 euroa. Vaadituista oikeudenkäyntikuluista kahden tunnin työmäärä on yhtiön oikeudenkäyntikuluja ja loppuosasta on 1/3 Kauhalan, 1/3 Ylösen ja 1/3 Nuottajärven oikeudenkäyntikuluja.

Aluehallintoviraston lausuma

Kyseessä olevassa purkukohteessa ei ollut tehty asbestikartoitusta, jota teko aikaan voimassa ollut lainsäädäntö ei ole välttämättä edellyttänyt, mutta tällöin purkutyö on tehtävä asbestipurkutyönä.

Yhtiö oli tehnyt purkutyöstä asianmukaisen suunnitelman, joka oli virastossa hyväksytty. Mikäli purkutyössä olisi noudatettu hyväksyttyä suunnitelmaa, olisi työ tehty lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Tarkastaja Mäkelän mennessä kohteseen, oli käynyt ilmi, että suunnitelmaa (osastointimenetelmä) ei ollut noudatettu. Tarkastaja oli lisäksi havainnut muun muassa työntekijöiden henkilökohtaisissa suojavälineissä sekä suojarakenteissa muita puutteita, joiden seurauksena asbestia voi vapautua purkutyömaan ulkopuolelle. Tarkastaja oli määrännyt

työt välittömästi keskeytettäväksi välittömän terveyden menettämisen vaaran perusteella. Työsuojeluviranomainen oli myöhemmin vahvistanut kiellon. Seuraavana päivänä oikeanlainen kolmijakoinen sulku oli rakennettu ja tarkastaja oli antanut luvan jatkaa työtä.

Valvontavelvollisuus ja ohjaus on laiminlyöty. Työnjohto ei ole riittävällä tavalla varmistunut siitä, että työ tehdään hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Työnjohdon on tullut vähintään varmistua suunnitelma noudattamisesta sekä siitä, että työntekijät käyttävät oikeanlaisia suojaimia työn alkaessa. Jatkuva valvonta ei tarkoita koko-aikaista läsnäoloa työkohteessa, mutta edellä kerrotuista seikoista on riittävällä tavalla varmistuttava. Vastuuta ei voi työnantajalta siirtää yksin kokeneillekaan työntekijöille.

Työturvallisuusrikkoksen tunusmerkistö täyttyy sillä, että työturvallisuussäännöksiä ei noudateta. Työnantajan velvollisuus on varmistua siitä, että säännöksiä noudatetaan.

Altistusmittaukset on tullut tehdä vähintään kolmen kuukauden välein. Nyt on kyse vain pienestä määräajan ylityksestä. Vuoden 2016 alusta on asbestilainsäädäntö uudistettu kokonaisuudessaan ja uudet määräykset mittaustiheydestä liittyvät kokonaisuudistukseen. Kyse ei ole lainsäädännön lievennyksestä vaan siitä, että nyt voimassa olevien määräysten mukaisesti tehtynä asbestityön altistusvaara on vähäisempi, jolloin mittausväliä on voitu pidentää. Kyse ei ole yksittäisen pykälän lieventämisestä.

Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven menettelyssä ei ole kyse työturvallisuuslain 63 §:n mukaisesta työturvallisuusrikkomuksesta. Asbestialtistusmittaus ei ole mainitussa pykälässä tarkoitettu tarkastus eikä kyse ole myöskään koneen, välineen tai muun teknisen laitteen ja terveydelle vaarallisen aineen käytössä tarvittavan käyttö-, huolto- ja muun vastaavan ohjeen antamisen laiminlyönnistä.

Todistelu

Kirjalliset todisteet

Syyttäjä

- 1) Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen tarkastuskertomus 29.10.2014 (2014/27697)
- 2) Etelä-Suomen aluehallintoviraston väliaikainen käyttökielto 29.10.2014 asbestityön suorittamiselle puutteellisilla suojauksilla
- 3) Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 1.11.2014 käyttökiellon vahvistamisesta
- 4) Asbestipurkutyösunnitelma 7.10.2014
- 5) Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen lausunto 2.4.2015 (ESAVI/2099/05.13.01.04/2014)

Vastaajat

- 4) Asbestipurkutyösunnitelma 7.10.2014
- 6) Kaksi todistusta asbestipurkukurssista, Sakari Ruotsalainen 29.10.2004 ja Jouni Mattsson 15.12.2000
- 7) Kaksi varoitusta 30.10.2014, Sakari Ruotsalainen ja Jouni Mattsson
- 8) Asbestipurkutyövaltuutushakemus

Henkilötodistelu

Syyttäjä

- 1) Vastaaja Kauhala
- 2) Vastaaja Ylönen
- 3) Vastaaja Nuottajärvi
- 4) Todistaja Sakari Kristian Ruotsalainen
- 5) Todistaja Jouni Petteri Mattsson
- 6) Todistaja Mikko Mäkelä

Vastaajat

1 - 3) Kuten syyttäjä

Muu oikeudenkäyntiaineisto

Vastaajat

- 1) Työsuojeluhallinnon tiedote 1/2015
- 2) Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tiedote yrityksille 11.11.2015
- 3) Sosiaali- ja terveysministeriölle lähetetty kirje 10.12.2009

Syyttäjä

- 4) Todistaja Ruotsalaisen kertomus esitutkinnassa 16.1.2015, esitutkintapöytäkirjan sivu 16 merkityiltä osin
- 5) Selvitys Delete Kunnostuspalvelu Oy:n taloudellisesta tilasta

Tuomion perustelut**Syyksilukeminen/syytteen hylkääminen**

Kauhala on muutoin syyllistynyt siihen rikokseen, mistä hänelle on vaadittu rangaistusta, mutta syyte hylätään siltä osin kun Kauhalle on vaadittu rangaistusta siitä, että hän on laiminlyönyt huolehtia siitä, että työn johtamiseen ja jatkuvaan valvontaan varataan riittävät resurssit siten, että työn johtaminen, työn opastus ja jatkuva valvonta on mahdollista tehdä.

Ylönen ja Nuottajärvi ovat syyllistyneet siihen rikokseen, mistä heille on vaadittu rangaistusta.

Perusteet***Soveltavista säännöksistä***

Rikoslain 47 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta 1) rikkoo työturvallisuusmääräyksiä tai 2) aiheuttaa työturvallisuusmääräysten vastaisen puutteellisuuden tai epäkohdan taikka mahdollistaa työturvallisuusmääräysten vastaisen tilan jatkumisen laiminlyömällä valvoa työturvallisuusmääräysten noudattamista alaisessaan työssä tai jättämällä huolehtimatta taloudellisista, toiminnan järjestämistä koskevista tai muista työsuojelun edellytyksistä, on tuomittava työturvallisuusrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Mainitun pykälän 3 momentin mukaan työturvallisuusrikoksena ei kuitenkaan pidetä yksittäistä työturvallisuusmääräysten rikkomista, joka on

työturvallisuuden kannalta vähäinen ja josta säädetään rangaistus työturvallisuuslain (738/2002) 63 §:ssä, työterveyshuoltolain (1383/2001) 23 §:ssä, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1016/2004) 13 §:ssä tai laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 20 §:ssä.

Työturvallisuuslain 63 §:n mukaan työnantaja tai mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettu henkilö taikka näiden edustaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tässä laissa tai sen nojalla annetussa säädöksessä säädetyn 1) käyttöönotto- tai määräaikaistarkastuksen suorittamisen; 2) selvityksen tai suunnitelman tekemisen; 3) suojalaitteen tai henkilökohtaisen suojaimen varaamisen tai asentamisen; 4) työtä koskevan luvan hankkimisen tai ilmoituksen tekemisen; 5) koneen, välineen tai muun teknisen laitteen ja terveydelle vaarallisen aineen käytössä tarvittavan käyttö-, huolto- ja muun vastaavan ohjeen antamisen tai 6) tämän lain nähtävänä pitämisen, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, työturvallisuusrikkomuksesta sakkoon.

Asbestityötä koskeva lainsäädäntö on uudistettu kokonaisuudessaan siten, että uusi lainsäädäntö on tullut voimaan 1.1.2016. Muutokset eivät kuitenkaan ole lieventäneet asbestipurkutöitä koskevaa lainsäädäntöä. Näin ollen asiassa tulee sovellettavaksi rikoksen tekoajkaan voimassa ollut laki.

Syytteen hylkäämisestä

Riittävien resurssien varaamisesta työn johtamiseen, opastukseen ja jatkuvaan valvontaan

Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven kertomuksista käy ilmi, että työjohtajilla on samanaikaisesti useita työkohteita valvottavanaan, mutta vain osa niistä on aktiivisia. Asiassa ei ole tuotu tarkemmin ilmi millainen määrä ja minkälaisia työkohteita työnjohtajilla on tekoajkaan ollut valvottavanaan. Ylösen tai Nuottajärvi eivät myöskään ole tuoneet esiin, että valvottavia työmaita olisi ollut niin paljon, että heillä olisi niiden valvonnassa sen vuoksi ollut vaikeuksia.

Asiassa kuultujen henkilöiden kertomusten perusteella on selvää, että Ylösen tai Nuottajärven toiminta nyt kyseessä olevassa työkohteessa on perustunut heidän omaan tapaansa toimia sekä yhtiön käytäntöön eikä resurssien vähäisyyteen.

Asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella tulisi katsoa, että nyt kyseessä olevaan työkohteeseen ei olisi varattu riittäviä resursseja työn johtamiseen, opastukseen tai jatkuvaan valvontaan.

Syyte Kauhalaa vastaan tältä osin hylätään.

Syyksilukemisesta

Riidattomia seikkoja

Asiassa ei ole ollut riitaista vastaajien vastuuasemat yhtiön palveluksessa toimimisen perusteella. Lisäksi kyse on ollut yhtiön kannalta katsoen pienestä työkohteesta.

Edelleen riidatonta on ollut se, että asbestipurkutöiden vastaavana työnjohtajana on toiminut Ylönen ja että hän on tehnyt nyt kyseessä olevan kohteen asbestipurkutyo-suunnitelman. Suunnitelma ja sen mukaisesti toteutettava

purkutyö on lainsäädännön mukainen. Suunnitelmaa ei ole osastointimenetelmän osalta aluksi noudatettu. Kohteeseen on ollut mahdollista rakentaa osastointimenetelmä, jossa on kolmijakoinen sulkukammio.

Riidatonta on ollut myös se, että asbestialtistusmittaus on tehty noin 3,5 kuukauden päästä edellisestä mittauksesta, ottaen huomioon työntekijöiden lomat ja sairauspoissaolot.

Hyväksytyjen työmenetelmien käyttämisestä, muiden kuin hyväksytyjen työmenetelmien käyttämisestä asianmukaisesti, luvan hakemisesta poikkeavan työmenetelmän käyttöön ja asbestipurkutyösuunnitelman noudattamisesta

Kauhalan kertomuksesta ilmenee, että hän yhtiön toimialapäällikkönä ei varsinaisesti ole tekemisissä yksittäisten työkohteiden kanssa vaan niissä toimivat työnjohtajat. Lisäksi hänen mukaansa yhtiö palkkaa työntekijöiksi ammattilaisia. Työjohdolta puolestaan edellytetään, että työnjohto näyttää työntekijöille työkohteen, mutta ei sitä että työnjohtaja katsoo, että suojavälineet ym. otetaan käyttöön, koska se ei kuulu työntekijän velvoitteisiin vaan työntekijän tulee itse huolehtia asiasta. Työnjohtajia on ohjeistettu varmistumaan siitä, että työntekijät noudattavat työsuunnitelmaa ja se käydään heidän kanssaan läpi niin, että tulee tunne siitä, että työntekijät noudattavat suunnitelmaa. Pienissä työkohteissa työnjohtajat eivät varsinaisesti valvo työn suorittamista vaan luotetaan työntekijän tekevän työnsä oikein.

Kauhalan ja Ylösen kertomuksista ilmenee, että yhtiö toimii pääasiassa Tampereella, missä heidän mukaansa on ainakin jossain määrin ollut sallittua käyttää yksiosaista sulkukammiorakennetta.

Hämeenlinnassa työskennelleet työntekijät ovat olleet Tampereelta. Kauhala on itse kertonut, että voi sinänsä olla ennakoitavissa, että Tampereelta oleva työntekijä voisi käyttää yksiosaista sulkukammiota, mutta toisaalta pitänyt sen ennakoimista tässä tapauksessa poissuljettuna.

Todistajana kuultu tarkastaja Mäkelä on tehnyt työmaalla havainnot, jotka ilmenevät aluehallintoviraston tarkastuskertomuksesta 29.10.2014. Mäkelä on työsuojelutarkastuksessa määrännyt työn heti keskeytettäväksi ja antanut väliaikaisen käyttökiellon välittömän terveyden menettämisen vaaran perusteella. Työsuojeluviranomainen on myöhemmin vahvistanut kiellon.

Ottaen huomioon Kauhalan oma kertomus yhtiön käytännöistä ja työnjohtajilta vaadittavista valvontatoimista työkohteissa sekä todistaja Mäkelän havainnot työkohteesta ja se, että vastaava työnjohtaja Ylönen ei ole lainkaan käynyt työkohteessa, on Kauhalan yhtiön toimialapäällikkönä ja operatiivisesta liiketoiminnasta vastuullisena henkilönä katsottava laiminlyöneen huolehtia siitä,

- että asbestityön suorittamisessa käytetään vain hyväksytyjä työmenetelmiä, jotka täyttävät lainsäädännön minimitaso vaatimukset,
- että työnjohto suunnittelee muiden kuin hyväksytyjen työmenetelmien käytön asbestipurkutyössä siten, että asbestipölyn leviäminen on estetty ja työntekijöiden puhdistautuminen asbestipölystä on mahdollista tehdä,
- että poikkeavan työmenetelmän käyttöön asbestipurkutyössä hankitaan aina työsuojeluviranomaisen lupa ja
- että asbestipurkutyön valvonnassa ja toteutuksessa käytettävän organisaation kaikkien osien toiminnassa noudatetaan tehtyä asbestipurkutyösuunnitelmaa.

Käräjäoikeus katsoo, että työntekijöiden menettely osastointimenetelmän rakentamisessa ei ole näissä olosuhteissa ollut ennalta arvaamatonta.

Asbestialtistusmittauksista

Asiassa on ollut riidatonta, että asbestialtistusmittaukset on suoritettu vähän yli kolme kuukautta edellisistä mittauksista, ottaen huomioon työntekijöiden poissaolot.

Kauhala ja Ylönen ovat vedonneet siihen, että lainsäädäntö on ollut epäselvä, koska mittaukset on määritelty tehtäväksi yleensä vähintään kolmen kuukauden välein ja siihen, että eri paikkakunnilla vaadittu työsuojeluviranomaisten vaatima mittausväli on vaihdellut. Lisäksi he ovat vedonneet siihen, että lainsäädäntö on vuoden 2016 alusta muuttunut. Kuten jo aiemmin on todettu, asiassa sovelletaan tekohetkellä voimassa lakia eikä lainsäädännön uudistuksessa ole ollut kyse asbestityötä koskevien määräysten lieventämisestä.

Asbestialtistusmittauksia koskevien määräysten ei voida katsoa olleen epäselviä vaan mittaukset on edellytetty lähtökohtaisesti tehtäväksi vähintään kerran kolmessa kuukaudessa. Tämä aika on ylitetty ilman perustetta, jonka voitaisiin katsoa olevan hyväksyttävä. Muiden paikkakuntien työsuojeluviranomaisten mahdollisesti alueellaan antamalla poikkeavilla ohjeilla ei ole merkitystä asiassa.

Edellä kerrottu huomioon ottaen Kauhala yhtiön toimialapäällikkönä ja operatiivisesta liiketoiminnasta vastuullisena henkilönä ja Ylönen työkohteen vastaavana työnjohtajana ovat kumpikin osaltaan laiminlyöneet huolehtia siitä, että yhtiön asbestipurkua suorittavien työntekijöiden henkilökohtaista asbestialtistumista seurataan lainsäädännön edellyttämällä tavalla kolmen kuukauden välein.

Vastaavan työnjohtajan ja työnjohtajan laiminlyönneistä

Asiassa on esitetty keskenään ristiriitaisia kertomuksia siitä, miten työntekijät oli ohjeistettu purkutyön toteutukseen ja millainen sulkukammio heitä oli ohjeistettu rakentamaan.

Ylösen mukaan hän oli antanut purkutyötä koskevan suunnitelman Nuottajärvelle Tampereella hallilla, jossa paikalla olivat olleet autoa pakkaamassa myös työntekijät Ruotsalainen ja Mattsson. Työntekijöiden on Ylösen käsityksen mukaan täytynyt kuulla mitä Ylönen ja Nuottajärvi olivat puhuneet suunnitelmasta ja sen toteuttamisesta, mutta Ylönen ei ollut keskustellut suunnitelmasta Ruotsalaisen tai Mattssonin kanssa. Nuottajärven mukaan hän oli käynyt suunnitelman läpi hallilla ennen lähtöä Hämeenlinnaan Ruotsalaisen ja Mattssonin kanssa. Hämeenlinnassa suunnitelma oli työntekijöiden läsnä ollessa käyty vielä läpi tilaajan edustajan kanssa. Lisäksi hän oli kädellä viittomalla näyttänyt mihin sulkukammio tulee rakentaa. Nuottajärven mukaan pienillä työmailla ohjeiden ja suunnitelmien noudattaminen jää lähinnä työntekijöiden varaan, isommilla työnjohtaja on enemmän paikalla. Ruotsalaisen mukaan hän ei muistaakseen ollut kuullut mitä Ylönen ja Nuottajärvi olivat keskustelleet eikä nähnyt suunnitelmaa. Nuottajärvi oli vaan sanonut mitä tehdään. Työkohteessa oli ollut aika ahdasta ja siellä oli Nuottajärven paikalla ollessa yhdessä päätetty tehdä yksiosainen sulkukammiorakenne. Syyttäjä on vedonnut Ruotsalaisen esitutkinnassa 16.1.2015 antamaan kertomukseen. Ruotsalainen on tuolloin kertonut Nuottajärven käskeneen tehdä yksiosaisen sulun. Mattssonin mukaan hän ei

enää muista näytettiin hänelle hallilla purkusuunnitelmaa. Hämeenlinnassa hän ja Nuottajärvi olivat todenneet työkohteessa, että tehdään sinne yksiosainen sulkurakenne, kuten Tampereella oli tapana, koska tila oli ahdas ja asunnossa asuttiin. Nuottajärvi oli poistunut paikalta ennen kuin työt oli varsinaisesti aloitettu.

Ruotsalaisen ja Mattssonin kertomuksista ilmenee myös, että he eivät saaneet kyseessä olevassa työkohteessa erityistä opastusta henkilökohtaisten suojaimien käyttöön, huoltoon tai puhdistukseen liittyen. Kaikki asiassa kuullut henkilöt ovat olleet sitä mieltä, että henkilösuojaimien käyttö ja niistä huolehtiminen kuuluu työntekijän vastuulle.

Ruotsalainen on vuonna 2004 ja Mattsson vuonna 2000 käynyt asbestipurkurssin. Kauhalan ja Ylösen mukaan työntekijöitä koulutetaan työsuhteen aikana ja mm. opastetaan uusien koneiden ym. käytössä.

Kauhalan ja Ruotsalaisen mukaan toisen kylpyhuoneen osalta vaadittava asbestityöstä varoitava kolmio oli puuttunut. Työtä on tehty asutuissa asunnoissa.

Aluehallintoviraston tarkastuskertomuksesta 29.10.2014 ilmenee tarkastaja Mäkelän työsuojelutarkastuksessa tekemät havainnot työturvallisuusmääräysten noudattamiseen liittyvistä puutteista. Mäkelän työmaalla tekemien havaintojen oikeellisuutta ei ole riitautettu.

Työnjohdolta edellytettävä jatkuva valvonta ei tarkoita työnjohdon jatkuvaa fyysistä läsnäoloa työkohteessa. Purkutyön vastaavana työnjohtajana toiminut Ylönen ei kuitenkaan ole itse lainkaan käynyt työkohteessa. Ylönen, joka on asbestipurkutyösuunnitelman mukaan ollut vastaava työjohtaja työkohteessa, on käytännössä siirtänyt työkohteen valvonnan työnjohtajana toimineelle Nuottajärvelle. Nuottajärvi on ollut paikalla työkohteessa aamulla, mutta poistunut työkohteesta ennen varsinaisen työn aloittamista. Kyse ei esimerkiksi ole siitä, että työntekijät olisivat työnjohdon poistuttua paikalta muuttaneet aloitettua työtä toisella tavalla suoritettavaksi taikka riisuneet henkilösuojaimiaan tms. vaan kumpikaan työnjohtajista ei ole ollut läsnä työkohteessa, kun purkutyö on aloitettu eikä muutoinkaan riittäväksi katsottavalla tavalla varmistunut siitä, että työ suoritetaan asianmukaisesti.

Kirjalliseksi todisteeksi esitetty asbestipurkutyövaltuutushakemus on päivätty 18.11.2014 eli se on tehty nyt kyseessä olevan asbestipurkutyön suorittamisen jälkeen. Hakemuksen todistusteemaksi on ilmoitettu aluehallintoviraston hyväksyntä vastaajien toiminnalle ja vedottu erityisesti siihen, että on hyväksytty menettely, että työnjohtaja on vähintään puhelimitse saavutettavissa. Käräjäoikeus toteaa, että vaikka hakemus olisikin päivätty ennen tekoaikaa, ei se vaikuttaisi työturvallisuusrikoksen lukemiseen Kauhalan, Ylösen tai Nuottajärven syyksi.

Ylösen tai Nuottajärven vastuuta ei poista myöskään se, että yhtiöllä on ollut palveluksessaan ammattitaitoisia työntekijöitä. Työnjohdon vastuun kannalta ei myöskään ole merkitystä yhtiön tämän tapahtuman vuoksi myöhemmin työntekijöille antamalla varoituksella.

Käräjäoikeus katsoo asiassa kuultujen henkilöiden kertomuksilla ja aluehallintoviraston tarkastuskertomuksella 29.10.2014, aluehallinnon väliaikaisella käyttökiellolla 29.10.2014 ja päätöksellä 1.11.2014, asbestipurkutyösuunnitelmalla 7.10.2014 sekä aluehallintoviraston lausunnolla 2.4.2015 näytetyksi, että Ylönen on työkohteen vastaavana työnjohtajana

laiminlyönyt varmistua asbestipurkutyön jatkuvasta valvonnasta ja että Ylönen vastaavana työnjohtajana ja Nuottajärvi työnjohtajana ovat laiminlyöneet

- varmistua siitä, että työ suoritetaan tehdyn suunnitelman mukaisesti osastointimenetelmällä,
- varmistua siitä, että työntekijöillä on käytössään työssä edellytettävät henkilösuojaimet ja että niitä käytetään, säilytetään ja puhdistetaan oikein,
- antaa työntekijöille tarvittavat tiedot työn turvallisesta suorittamisesta,
- varmistua siitä, että työpaikalla tehdään työstä varoittaminen,
- varmistaa työn suorittaminen siten, ettei työstä aiheudu vaaraa työpaikalla työskenteleville tai työn vaikutuspiirissä oleville.

Onko Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven syyksi luetussa menettelyssä kyse työturvallisuusrikoksesta vai työturvallisuusrikkomuksesta

Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven syyksi luetussa menettelyssä ei ole kyse työturvallisuuslain 63 §:n mukaisesta työturvallisuusrikkomuksesta vaan rikoslain 47 luvun 1 §:n mukaisesta työturvallisuusrikoksesta.

Rangaistusseuraamus

Oikeuskäytännön mukainen seuraamus Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven syyksi luetusta rikoksesta on sakkorangaistus.

Syyksi luetussa työturvallisuusrikkoksessa vakavinta on asbestipurkutyön suorittaminen puutteellisilla suojauksilla. Tästä on aiheutunut työntekijöille ja työn vaikutuspiirissä oleville välitön vaara altistua vaarallisena aineena pidettävälle asbestille.

Käräjäoikeus on ottanut rangaistuksen mittaamisessa huomioon Kauhalan, Nuottajärven ja Ylösen syyksi luetusta teosta ilmenevän syyllisyyden sekä teon vahingollisuuden, vaarallisuuden ja rangaistuskäytännön yhtenäisyyden.

Yhteisösakko

Rikoslain 9 luvun 2 §:n mukaan oikeushenkilö tuomitaan yhteisösakkoon, jos sen lakisääteiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluva taikka oikeushenkilössä tosiasiallista päätösvaltaa käyttävä on ollut osallinen rikokseen tai sallinut rikoksen tekemisen taikka jos sen toiminnassa ei ole noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi. Vaatimus yhteisösakkoon tuomitsemisesta perustuu siihen, että yhtiön toiminnassa ei ole noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi.

Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven syyksi on luettu työturvallisuusrikos. Yhtiön toiminnassa on asbestipurkutyössä suhtauduttu syyksilukemisesta tarkemmin ilmenevin tavoin huolimattomasti työturvallisuusmääräysten noudattamiseen.

Asiassa ei ole rikoslain 9 luvun 4 §:n mukaisia perusteita jättää yhtiötä tuomitsematta yhteisösakkoon.

Rikoslain 9 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan yhteisösakon rahamäärä vahvistetaan oikeushenkilön 2 §:ssä tarkoitetun laiminlyönnin laadun ja laajuuden tai johdon osuuden sekä oikeushenkilön taloudellisen aseman mukaan. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan laiminlyönnin ja johdon osuuden merkitystä arvioitaessa otetaan huomioon tehdyn rikoksen laji ja vakavuus, rikollisen toiminnan laajuus, tekijän asema oikeushenkilön toimielimissä, se, osoittaako oikeushenkilön velvollisuuksien rikkominen piittaamattomuutta lain säännöksistä tai viranomaisten määräyksistä, sekä

muualla laissa säädetyt rangaistuksen mittaamisperusteet. Edelleen 3 momentin mukaan taloudellista asemaa arvioitaessa otetaan huomioon oikeushenkilön koko, vakavaraisuus, toiminnan taloudellinen tulos sekä muut oikeushenkilön talouden arvioimiseen olennaisesti vaikuttavat seikat.

Syyttäjän vaatimus vähintään 10.000 euron yhteisösakon tuomitsemisesta perustuu yhtiön taloudellisesta tilasta tehtyyn selvitykseen.

Rikoslain 9 luvun 6 §:ssä mainitut seikat huomioon ottaen 10.000 euron yhteisösakkoa on pidettävä kohtuullisena.

Todistelukustannusten korvausvelvollisuus valtiolle

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi velvoitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan valtiolle sen varoista käräjäoikeudessa maksetut todistelukustannukset.

Vastaajien vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta

Koska Kauhalan, Ylösen ja Nuottajärven syyksi on luettu työturvallisuusrikos ja koska yhtiö on tuomittu yhteisösaktoon, vastaajien vaatimus valtion velvoittamisesta korvaamaan vastaajien oikeudenkäyntikulut hylätään.

Kanta-Hämeen käräjäoikeus**Tuomiolauselma**

16/103000

22.01.2016

Asianumero
R 15/1082**Vastaaja**

Delete Finland Oy (ent. Delete Kunnostuspalvelut Oy), 1075521-2

Syyksi luettu rikos

1. Työturvallisuusrikos

27.10.2014

Rikoslaki 47 luku 1 § 1

Työturvallisuuslaki 8, 10, 12, 14, 15, 16, 32, 38 §

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 3,
70 §Valtioneuvoston päätös asbestityöstä 6, 8, 9, 14, 19, 20 §
(1380/1194)Työsuojeluhallituksen päätös hyväksyttävistä
asbestipurkutyössä käytettävistä menetelmistä ja laitteista
1, 2, 25, 31 § (231/1990)

Rangaistusseuraamukset

Yhteisösakko 10 000,00 euroa.

Kanta-Hämeen käräjäoikeus**Tuomiolauselma**

16/103000

22.01.2016

Asianumero
R 15/1082**Vastaaja**

Timo-Pekka Kauhala, 140470-1450

Syyksi luettu rikos

1. Työturvallisuusrikos

27.10.2014

Rikoslaki 47 luku 1 § 1

Työturvallisuuslaki 8, 10, 12, 14, 15, 16, 32, 38 §

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 3,
70 §Valtioneuvoston päätös asbestityöstä 6, 8, 9, 14, 19, 20 §
(1380/1194)Työsuojeluhallituksen päätös hyväksyttävistä
asbestipurkutyössä käytettävistä menetelmistä ja laitteista
1, 2, 25, 31 § (231/1990)

Rangaistusseuraamukset

Sakko

20 päiväsakkoa à 59,00 euroa = 1 180,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi on yhteisvastuullisesti velvoitettava
korvaamaan valtiolle todistelukustannukset 80,49 euroa.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Kanta-Hämeen käräjäoikeus**Tuomiolauselma**

16/103000

22.01.2016

Asianumero
R 15/1082**Vastaaja**

Marko Jouko Juhani Nuottajärvi, 190676-151K

Syyksi luettu rikos

1. Työturvallisuusrikos

27.10.2014

Rikoslaki 47 luku 1 § 1

Työturvallisuuslaki 8, 10, 12, 14, 15, 16, 32, 38 §

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 3,
70 §Valtioneuvoston päätös asbestityöstä 6, 8, 9, 14, 19, 20 §
(1380/1194)Työsuojeluhallituksen päätös hyväksyttävistä
asbestipurkutyössä käytettävistä menetelmistä ja laitteista
1, 2, 25, 31 § (231/1990)

Rangaistusseuraamukset

Sakko

20 päiväsakkoa à 21,00 euroa = 420,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi on yhteisvastuullisesti velvoitettava
korvaamaan valtiolle todistelukustannukset 80,49 euroa.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Kanta-Hämeen käräjäoikeus**Tuomiolauselma**

16/103000

22.01.2016

Asianumero
R 15/1082**Vastaaja**

Tommi Juhani Ylönen, 231072-059C

Syyksi luettu rikos

1. Työturvallisuusrikos

27.10.2014

Rikoslaki 47 luku 1 § 1

Työturvallisuuslaki 8, 10, 12, 14, 15, 16, 32, 38 §

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 3,
70 §Valtioneuvoston päätös asbestityöstä 6, 8, 9, 14, 19, 20 §
(1380/1194)Työsuojeluhallituksen päätös hyväksyttävistä
asbestipurkutyössä käytettävistä menetelmistä ja laitteista
1, 2, 25, 31 § (231/1990)

Rangaistusseuraamukset

Sakko

20 päiväsakkoa à 35,00 euroa = 700,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Kauhala, Ylönen ja Nuottajärvi on yhteisvastuullisesti velvoitettava
korvaamaan valtiolle todistelukustannukset 80,49 euroa.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Muutoksenhaku

Annettiin muutoksenhakuohje.

Vastaaja Delete Finland Oy (ent. Delete Kunnostuspalvelut Oy) on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja Timo-Pekka Kauhala on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja Marko Jouko Juhani Nuottajärvi on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja Tommi Juhani Ylönen on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Valituksen määräpvm: 22.02.2016

Vastavalituksen määräpvm: 07.03.2016

Lainvoimaisuus

Tuomio ei ole lainvoimainen

Allekirjoitus

Kärjäjätuomari Riikka Tuomela